

Uredništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Rokopisov ne vrača.

Poštnina plačana v gotovini.

Izhaja vsak četrtek zjutraj in stane s poštino vred za celo leto 15 Din, za leta 7-50 Din, za leta 3-7 Din.
Posamezna številka 40p

MURSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravištvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Telefo. št. 7.

Inserati: Ena šeststolpna petitvrsta (prostor 3 mm visok in 42 mm širok) 50p. Pri večkratni objavi primeren popust.

37. štef.

Gornja Radgona, dne 14. septembra 1922.

IV. leto.

Pozdravljeni bratje iz Šumadije!

Gornja Radgona, 14. septembra 1922.

Danes prispe 120 srbskih kmetov v posete v Prlekijo. Prvič stopa srbski seljak na slovenska tla, da poda roko svojemu slovenskemu bratu. Srbski seljak! Kdor pozna zgodovino, komur je znana stoletna borba srbskega kmeta „za krst častni, in slobodu zlatnu“, ta nehoté poseže po klobuku, da se v spoštovanju odkrije pred onim, ki je s potoki krvi in z nadčloveškimi žrtvami izvojeval z lastno močjo najprej svobodo sebi samemu, končno pa tudi svojemu bratu Hrvat in Slovincu. Brez srbskega seljaka, brez njegovih naravnost legendarnih junaštev, brez njegove v resnici bajeslovne ljubezni do rodne grude in do materinega jezika bi tudi danes še ne bilo svobode na našem jugu: svoboda nas vseh je izšla iz priproste srbske kmetijske hiše! 600 let je bil šumadijski seljak v neprestani borbi, v desnici je vihnel meč, z motiko v levici je kopal grudo, da je preživel sebe in svoje, in tako je bilo njegovo življenje dolga stoletja ena edina veriga neprestanih borb na življenje in smrt do l. 1918. Srbski seljak je stal na straži na Balkanu ter s svojim mečem posredno ščitil nas Hrvate in Slovence, da smo se lahko kulturno razvijali in gospodarsko napredovali. Šele sedaj je šumadinec mogel zamenjati meč z motiko in grabljami, šele sedaj se je lahko posvetil kulturnemu delu. In prišel je k nam, da se nasloni na svojega mlajšega, kulturno že bolj razvitega brata in da skupno z njim započne ve-

liko delo na gospodarskem in kulturnem polju, ki ima nadomestiti to, kar je zamudil v stoletni krvavi borbi, in ustvariti iz naše zemlje cvetočo mogočno državo, ognjišče napredka, središče kulture in prosvete. Uverjeni, da bo ta poset obrodil stoteren dober sad, poglobil bratske stike med srbskim in slovenskim ljudstvom ter pospešil naravni proces narodnega in kulturnega ujedinjenja vsega naroda od Triglava do Vardarja, pozdravljamo ob Muri z najprisrčnejšimi bratskimi čustvi srbske seljake, kliče jim dobrodošlico z željo, naj bi se počutili pri nas kakor doma. Bodite iskreno pozdravljeni potomci Sindhelića in Karadjordja!

.....

Pozdrav

slovenskega kmetovalca ob Muri srbskemu bratu seljaku iz Šumadije.

Pozdravljen brat moj, Ti iz bratske zemlje mili brat, ki prišel k nam si, v naše divne kraje, kjer še nedolgo tekle so solzice raje; pozdravljen, dobrodošel, o j pozdravljen tisočkrat!

Ti veš, da reže naše grudi nam svobode glad, v očeh plamti nam ljubav, ki pogum nam daje, ponos pri trdnem delu, da oba smehljaje, iz bedne, lačne zemlje dvigava zaklad!

O brat moj! V naših močnih kmečkih je rokah usoda, sreča naše lepe mile domovine, katero rešiti želiva grdih zdrah!

Zato pozdravljen tisočkrat naš mili brat! Glasnik nam bodi bratske sloge trojedine, da ena duša v treh telesih družji hčere, sine družine, kjer smo bratje si: Slovenec, Srb, Hrvat!

Ob začetku šolskega leta.

Stariši!

Doslej je „Murska Straža“ še vsako leto ob času, ko se začnejo šole, polagala Vam na srce skrb za vzgojo otrok. Slovenski stariši! Na nekaj važnega Vas moram tudi letos opozoriti.

Možje, ki se zanimajo za vzgojo mladine in za šolstvo, so po statistikah in po lastnih izkušnjah dognali, da v času po vojni šolska mladina nazaduje v svojih učnih uspehih. Poleg že znanih vzrokov — zanemarjena vzgoja, splošna surovost pa slaba prehrana med vojno — navajajo vzgojeslovci še enega, ki je za današnji čas zelo značilen: študirajo otroci bogatih staršev.

Tisti, ki se nimajo v bedi boriti za vsakdanji kruh, lahko mislijo na boljši poklic svojih otrok, lahko skrbijo za to, da bo njih otrok živel v istem izobilju — čeravno je slabo nadarjen, mogoče tudi len in ne mara za šolo ali pa skrajno izprijen in ga veseli kak obrtniški poklic. Na tak način postane gosposki fantek gospod, četudi ni za to, delavčev sin pa mora zakopati svoje talente in živeti od trdnega dela svojih rok v bedi kakor oče, ded in praded.

Med inteligenco mora prihajati vedno svež dotok iz priprostega, čvrstega, žilavega, zdravega ljudstva. In tega sedaj ni. Ukinila ga je neznosna draginja. Študent stane dandanes letno svojih 20--30.000 K. Kje in kak naj zamore to veliko vsoto kak siromak, ki je njegovo največje bogastvo — kup otrok, ki morajo biti vse preskrbljeni.

In vendar mora naše ljudstvo tudi naprej pošiljati svoje sinove in hčere v šole, tudi vnaprej mora dajati svežih moči v inteligentne stanove. In zakaj? Predvsem zato, da se izobraženi sloji preveč ne odtujijo prirobnemu narodu. Najlepše življenje se razvija v tisti državi, kjer se zastopita kmet in gospod, delavec pa podjetnik, bogataš in siromak.

Med izobraženci morajo biti nadalje nadarjeni, delavni, podjetni, iznajdljivi ljudje. Odločevati torej ne sme denar, ampak sposobnost.

Naše verno, katoliško ljudstvo ima dobre voditelje. Kaj bo, ko ti opešajo, ko ukine smrt njih delo, pa ne bo naraščaja, ne bo mladih delavcev, junaških borcev za Boga in domovino! Kaj bo pa takrat, starši slovenski, ste že kaj mislili na to? Brez voditeljev ne boste. Pa kaki bodo ti voditelji!? Gosposko so bili vzgojeni, ne poznajo Vas, ne Vašega življenja, truda in dela, pa tudi ne Vaših teženj. Najdražjo Vašo svetinjo, vero dedov, so zavrgli in jo bodo na vse načine skušali izruvat tudi iz Vaših src. Ali se to ne vrši že sedaj?

Verski mlačneži vzgajajo mladino v brezverstvu in katoliški starši naj bi ne dajali v šole svojih otrok, da postanejo vneti katoliški vzgojitelji!?

Kaj storiti? Kako bi se dalo pomagati siromašni mladini, da bi mogla v šole. Najizdatnejše bo pomagalo to-le: zavedajmo se vsi **verni slovenski katoliki**, da dijak ni samo otrok svojih staršev, ampak dragocen zaklad celega naroda, kakor hitro začne z uspehom študirati in si ohrani verno, pošteno in nepokvarjeno srce. Saj ne poznam večje dobroteljske — kakor podpirati dobrega dijaka.

Podati hočem tudi en praktičen nasvet. V vsaki župniji naj se ustanovi poseben sklad za podporo revnih pa dobrih, vernih in poštenih dijakov. V ta sklad prispevajte vsi! Ob vsaki priliki napravite zbirko za ta sklad, ob gostijah, sedminah in drugih podobnih prilikah.

Ne gledajmo samo nazaj, ampak mislimo tudi na to, kaj nas čaka v prihodnosti! — r.

.....

Dijakom in dijakinjam!

Še nekaj dni in zopet se bodo odprla vrata latinskih šol, realk in učiteljišč. Žuljave roke očeta

dijakovega bode morale delati kakor doslej in še polovico noči povrh, da bodo mogoče z največjo težavo odšteti vsak mesec veliko vsoto denarja za hrano in stanovanje. Sam je potreben mnogokrat priboljška in oddiha, a delati mora naprej in si marsikaj odreči samo zato, da bi njegov študent ali njegova študentka ne živela v pomanjkanju.

Solzi se materino oko, ko pošilja svojega otroka v tuje roke, ki ne poznajo ne ljubezni, ne usmiljenja. Kako težko je materi, če ob viharnem vremenu ni katerega otroka doma! Kako ji mora biti še le sedaj pri odhodu otroka iz varne očetove hiše, ko vsepovsod divja vihar in boj, ki hočeta posebno dijaški mladini iztrebiti iz src sv. vero in poštenost!

Z nekako bojaznijo pa gleda na dijaštvo vse naše ljudstvo. Zaveda se, da mora razumeti vso bedo in trpljenje naših delavnih slojev le človek, ki je izšel iz kmečke in delavske hiše. Vsled naraščajoče draginje in vsled nezadostnih kmečkih dohodkov pa je kmečkih sinov in hčera v srednjih šolah vedno manj. Zato se s strahom povprašujejo ljudje: „Kaj bo, če nam bodo vzgajali otroke, nam delili pravico in nam odmerjali davke čez nekaj let samo sinovi meščanov in bogatašev?“

Bolj kakor kdaj potrebuje sedaj svet voditeljev, ki tako ponižno molijo kakor bi moral Bog vse sam storiti, a tako pridno in vztrajno delajo, kakor bi ležalo vse delo le na njihovih ramah. Od vas dijaki in dijakinje, pričakuje svet rešitve. Sedanja bolno in nezadovoljno človeštvo pa boste ozdravili in osrečili le tedaj, če ne bo denar Vaš bog, temveč če se boste trdno oprijeli naukov Kristusa, ki pravi: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“ S tem pa se boste svojemu ljudstvu najlepše zahvalili za vse prejete dobrote.

Da bi bili lažje kos svojim nalogam, Vas vabijo dijaške Marijine družbe, Dijaški Orel in Kat. dijaške organizacije v svoj delokrog. Ne gre tukaj za število, temveč za pošteno in požrtvovalno dijaštvo. Za sebičneže in koristolovce ni prostora v teh vrstah, ker kat. dijaška društva Vam ne bodo nudila denarja ter Vam ne bodo dajala poročstva, da bi mogli tudi brez truda in potrebnih zmožnosti doseči visoke službe. Ona Vas pa bodo navduševala za vse dobro, vzpodbujala Vas bodo k učenju, delala Vam bodo prijetno družbo in v težkih urah Vam bodo nudila tolažbo.

Kat. dijaki in dijakinje! Delo bodi Vaš general v prihodnjem šolskem letu in vztrajni Naprej mu bodi ime! Saj ste Vi moderni vitezi, vitezi dela. Vi ste moderni križarji, ki boste zavzeli obljubljeni deželo boljše, kršanski prihodnosti. Vi ste zidarji tistega velikanskega svetišča, ki bo zedinilo poprej sovražne narode v Kristusu takrat, ko bo vsled Vašega dela napočil tisti presrečni dan, da bo krščanska ljubezen slavila na svetu zmagooslavje. — y.

Kdo dela draginjo?

(Dopis z dežele.)

Dragi somišljeniki! V eni zadnjih števil „Murske Straže“ (št. 35 op. uredn.) smo čitali zelo dober članek „Beseda o draginji“ in „Kako zboljšati gosp. stanje in zmanjšati draginjo“. V teh dveh sicer zelo aktualnih člankih pa si je Vaš urednik oblekel rokavice ter se ni z besedico dotaknil znamenitega pospeševalca draginje, katerega „sveto“ ime se v zadnjem „Kmet. listu“ omenja blizu 100 krat, gosp. Puclja, katerega je samostojna kmetijska stranka, poslala v vlado, da zastopa pravice ljudstva, to je predvsem interese kmečkega prebivalstva.

Kako „zastopa“ interese malega kmeta, bajtarja in viničarja g. Puclj in njegova stranka, občutimo mi mali kmetje na lastni koži in — žepu prav dobro. Dejstvo, da je najmanj polovica pristašev in volilcev Samostojni kmetijski stranki že obrnilo hrbet, kaže najbolje, da je mali kmet in kmečki proletariat sploh, že izprevidel, da so gospodje Puclj, Dobnik in Mermolja in vsi skupaj nič drugega, kakor zastopniki veleagrarcev, izvoznicarjev in vseh takih „kmetov“, ki pogledajo na zemljo, ki jo „obdelujejo“ samo

takrat, ko se gre vtakniti v žep dobiček, ki ga doprinaša tej gospodi oni pravi kmet, ki v potu svojega obraza res obdeluje to zemljo, od katere dobi le toliko, da za silo preživlja sebe in družino. Ta kmet, ki je v veliko primerih na slabšem, kakor delavec v tovarni, čeravno ni tamu na rožcah postlano, se bo pri prihodnjih volitvah dobro premislil, kateri stranki bo dal svoj glas. Pa o tem nimam danes namena razpravljati, posebno ne zato, ker sem prepričan, da je samostojnejšem, vsaj v ljutomerskem okrožju, na 50 odstotkov odzvonilo. Hočem samo povedati, kako se samostojnejši po shodih ponašajo z njih izvozničarsko politiko.

Pred nekaj tedni sem imel priliko slišati gosp. Puclja, kako je na nekem shodu razlagal „velike“ koristi, ki jih je on, kot eksponent Samostojne kmetijske stranke dosegel v vladi s tem, da je noč in dan forsiral izvoz žita in živine. Povedal je, da je večkrat prišel v konflikt z drugimi ministri, ki so se sem pa tja protivili pretiranemu izvozu. Med drugim le povedal tudi slučaj, da sta ne vem katera dva ministra zahtevala, da se dovoli uvoziti večjo partijo živine iz Rumunije, ki je bila veliko cenejša, kot domača. Zahteva po uvozu romunske živine je že prodrila, a „hvala bogu“, — tako se je g. minister Pucelj pobahal — „jaz imam v mojem ministrstvu načelnika, ki je izvrsten živinozdravnik in ta je takoj šel na delo ter „iznašel“, da je rumunska živina bolana. Vsled tega smo „mi kmetijci“ dosegli, da se sklep o uvozu rumunske živine ni izvršil. Gosp. Pucelj je seveda „vitzig“ povedal tudi, da je bila ona živina zdrava, ker je pa njegov načelnik uradno konstatiral bolezen, je živina ostala v Romuniji, oz. je šla preko naše države v Nemško Avstrijo.

Dvomimo, da je imel gosp. Pucelj s to pripovedko kaj uspeha na onem shodu, ker navzoči kmetje so po shodu med seboj govorili, da se ni čuditi slabim razmeram, če se v Beogradu tako „uraduje“, kakor nam je minister sam povedal. Neki kmet je bil še bolj radikalen in je izjavil, da je tako uradovanje — korupcija! In imel je popolnoma prav, ker par tednov po onem shodu, so celo listi meščanskih strank prisiljeni konstatirati, da je veleagrarna politika samostojnejša Puclja le škodljiva ne samo ljudstvu, pač pa vodi državo na rob propada. Če bo šlo po tej poti naprej, bodo mali kmet, delavec in uradnik dobesedno stradali in hodili razcapani. In to v državi, ki ji pravijo agrarna! Da pomirijo prazne želodce vseh onih stotisočev, ki trpijo glad in pomanjkanje vsled politike sedanje vlade in še in še posebno vsled veleagrarne politike samostojnejšev, so gospodje ministri na kronskem svetu v Ljubljani z velikim pompom sklenili „pobijati“ draginjo in prepovedati izvoz. Ko so pa oni slavnostni dnevi minuli in so se gospodje zopet sestali v Beogradu, so šli že nekoliko nazaj in sklenili naložiti carino na izvoz, kar je ravno toliko, kakor metati bob v steno. Vsa protidraginjska akcija beogradske vlade ni nič drugega, kakor pesek v oči revnemu ljudstvu, ki s strahom gleda v bližajočo se zimo, ki bo ena najhujših, kar smo jih dosedaj imeli. Poleg tega je za nas kmete uspeh samostojnejšev še ta, da nas oni, ki ne razumejo te veleagrarne politike sovražijo, kar mislijo, da smo mi krivi draginje. A mi občutimo draginjo ravno tako, kakor delavec in uradnik, ker razlika med nami je le ta, da garamo mi kmetje na polju, delavec in uradnik v tovarni in uradu. Vsi skupaj pa prenašamo gorje, ki nam ga doprinaša veleagrarna politika g. Puclja in kapitalistična korupcija vladajočih strank!

Orlovski tabor v Murski Soboti.

(Izvirno poročilo.)

Murska Sobota, 3. sept. 1922.

Dne 3. septembra 1922 se je vršil Orlovski tabor v Murski Soboti, ki je bil tako lep, da ga sploh ni bilo še takega daleč na okrog. V soboto zvečer je bila bakljada, kjer je svirala svetinjska Orlovska godba. Ob 8. uri zvečer je bil spreved od Szaparyevega parka proti katoliški cerkvi, kjer je imel pred cerkvijo govor br. Pipan iz Ljubljane. Ljudi je bilo preko 1000. Orli in Orlice so prepevali „Orlovsko himno“ in koračnico „Mi smo Orli“. Od katoliške cerkve se je spreved pomikal proti Mali Kaniži in pred evangeličansko cerkvijo je bil zopet dober govor br. Pipa. Govornik je tako navdušeno govoril, da je marsikateremu stopila solza v oči. Po končani bakljadi in govoru se je ljudstvo mirno razšlo.

V nedeljo zjutraj je bila ob 5. uri budnica. Povsod so ugledni domačini navdušeno pozdravljali. Budnica je trajala do 6. ure. Ob 7. uri je bil sprejem Orlov in gostov iz Bratoncev pri katoliški cerkvi, kjer jih je iskreno pozdravil z godbo zastopnik SLS za Prekmurje g. Franjo Ks. Švikaršič. Ob 3/4.8. uri je bil sprejem gostov iz Bogojine, ki jih je tudi pozdravil g. Švikaršič. Ob 8. uri so se vsi Orli iz Prekmurja skupaj zbrali v parku in je bil spreved k sprejemu gostov iz Štajerske. Domačini so napravili bratom onstran Mure špalir. Ob 9. uri je bil sprejem na kolodvoru. Vozil je posebni vlak iz Murske Sobotice—Hodoš in pripeljal goste iz Goriškega, večinoma evangeličane preko 1200 ljudi. Vlak s strojem je bil lepo okrašen in je imel dve zastavi. Ko se ustavi vlak, pozdravi zastopnik SLS za Prekmurje g. Švikaršič najprej velezasluženega župnika g. Perša iz St. Sebastijana. Na to govori govornik: „Presrečno pozdravljeni moji pošteni in krščanski Goričani. Čast mi je Vas vse udeležence v imenu Prekmurskega prebivalstva najiskrenejše pozdraviti. Trudapolno delo ste izvršili, pogledajte si danes preko 15.000 krščanskega ljudstva, ki hoče manifestirati za krščansko vero. Ni dal Bog dobremu in poštenemu krščanskemu ljudstvu dobro in rodovitno zemljo? Ker Bog zna, da ljudstvo zasluži. Zahvaliti se pa moramo samo edinole našim dobri in odkritosrčnim voditeljem v Jezusu za Goriško, za katero se je tako trudil, da uspeh ni bil zastoj, g. župniku Perša...“ On je vodil Goričance svoje in sosedne župnije. Na to je bil spreved proti katoliški cerkvi. 1/2.10. uri je bila slovesna sv. maša, katero je daroval vlč. g. Dr. Hohnjec. Med mašo je svirala ljutomerska godba in peli domačini po starem običaju. Po sv. maši je imel cerkveni govor vlč. g. kaplan Kranz iz Murske Sobotice. Njegov govor je imel mnogo uspeha, govoril je zelo navdušeno o krščanski veri. Po cerkvenem govoru je imel pred cerkvijo govor vlč. g. Dr. Hohnjec, predsednik orlov. okrožja Ljutomer. g. Novak, s. Micika Črčkova, predsednica orlov. okrožja iz Središča ob Dravi in br. Rudolf Pipa iz Ljubljane. Po končanem govoru je bila zaprisega Orlov in Orlic iz celega Prekmurja. Potem je bil odhod do evangeličanske cerkve in pred cerkvijo je zopet govoril g. Dr. Hohnjec, ki je poudarjal, da med obema veroma ni velike razlike, ker vsi skupaj imamo enega Boga. Po govoru je bila skupna skušnja telovadcev, potem obhod.

Ob 3. uri popoldan je bil javen nastop Orlov, Orlic in naraščaja. Ljudstvo se je jako zanimalo glede telovadba in takih dobrih izvež-

banih Orlov kot so Ljutomerčani, še ljudstvo sploh ni videlo. Posebno so se izkazale Orlice z Brnskimi tekmovalnimi vajami. Po telovadbi je bila prosta zabava. Križevski in gornjeradgonški pevski zbori so tako krasno popevali, da ljudstvo na bode pozabilo in jih bo vedno v spomin imelo. Potem so se še prečitale razne brzojavke (27) iz cele Jugoslavije, največ iz Srbije in Bosne. Škoda je bila, da je nekaj pri popoldanski prireditvi dež skazil razpoloženje in razvoj veselice. Ob 9. uri zvečer je ljudstvo razšlo in je bil zaključek veselice. Ljudstvo bo to prireditve vedno v spominu držalo in tudi našo krščansko vero vzdignilo. Bog živi prekmursko prebivalstvo.

Vsem našim naročnikom in prijateljem!

V očigled strašne draginje, ki nas vse, ki se prištevamo k delavnemu sloju občutno davi smo prisiljeni, da s 1. oktobrom, to je z začetkom zadnjega četrtletja zvišamo naročnino za borih 5 (pet dinarjev). Če pomislimo, kaj ta malenkostna svotica dandanes pomeni, se pač ne bo nihče obotavljal, da pošlje upravi „Murske Straže“, ki je postala Vam vsem dober prijatelj, svetovalec, skratka priljubljen list, kakor nam tolikokrat zatrjujete, ko pišete vanj — malenkostno svoto od 5 dinarjev. S prvo oktobersko številko razpošljemo vsem našim naročnikom položnice. Obenem se obračamo ponovno do vseh onih, ki so pomotoma zaostali bodisi s polletno, nekateri celo s celoletno naročnino, da nam isto vpošljejo i. s. za celo leto 20 din, za pol leta 7 dinarjev in 50 para in še višek za zadnje četrtletje po 5 dinarjev skupaj dinarjev 12.50. Obenem se vabijo naši prijatelji, da pridobijo „Murski Straži“ še vsak po enega naročnika. Novi naročniki plačajo od 1. oktobra do konca leta, torej za zadnje četrtletje le 5 dinarjev. Če pomislimo, kaj si človek danes lahko kupi bodisi v trgovini ali pa v gostilni za pet dinarjev, pač ne bo nikdo pomišljal, da si naroči dober časopis za celo četrtletje. — V razprodaji stane ena številka odslej 50 para. — Povišanje naročnine je bilo nujno potrebno, kar so se neizmerno podražile potrebščine, kakor papir in drugo. Tudi delavske plače so znatno zvišane in kar je glavno in najbolj žalostno dejstvo: „Murska Straža“ nima nobenega fonda, kakor razni drugi listi, ki bi sicer morali prenehati. „Mursko Stražo“ pa vzdržuje ljudstvo: kmet, delavec, uradnik, zato se ona obrača do ljudstva, da ji podpomore. Premožnejši naši somišljeniki grešijo neodpustljivo, ako ne prispevajo v naš tiskovni sklad. Prosimo tudi danes in trkamo na srca naših zvestih

Arbogast Reiterer, O. T. — r.

Skrivnostni glasovi iz drugega sveta.

(Dalje.)

Tako imamo pri vizijah te nemške nune, ki je komaj znala čitati in pisati, opraviti s čudovitim pogledom v preteklost, ki je promostil stoletja, da, skoraj tisočletja. Znanost „brez pred-sodkov“ stoji pred dejstvi, ki so brutalne, in se zvija kakor naboden črv, ker noče vpustiti pred-sodka, da ni duše.

5. Telepatija in dvojičniki.

Dočim so ljudje krajevno in časovno daljnovidenje še kolikortoliko smatrali za naraven pojav, meji pa telepatija že na duhovno in čez-naravno. Telepatija je vpliv v daljavo v trpnem smislu ali „trpljenje iz daljave“. Razume se pa tudi v tvornem smislu in zato govorimo o telepatu, kadar kdo brez navadnih sredstev deluje v daljavo. Aprioristična znanost (ki že vnaprej zavzame kako stališče) pravi: To ni mogoče. Dogodljaji pa dokazujejo, da je mogoče. Ali kdo priznava ta dejstva ali ne. to na njih ničesar ne spremeni.

„Marburger Zeitung“ poroča 25. januarja 1920 o sledečem telepatičnem poskusu: „Znani telepat (Ben Aroly Bey) je tudi tukaj včeraj podal dokaz svojih izrednih zmožnosti. G. policijski inšpektor Pavletič in polic. agent Zimmermann sta v bližini žandarmerijske kasarne dognala in popisala zločin umora. Obenem je bilo v bližini za nekimi drevesom skrito morilno orodje, sekira z dolgim držajem. „Zločinec“, g. Zimmermann, se je skrival v Leiteršpergu, in sicer v neki sobi kletarne Franca Rudla. Ob dveh se je peljal avtu s preiskovalnim sodnikom dr. Kramerjem... v smeri v Leiteršperg... Edini od prisotnih je vedel za umor g. komisar Knez. Stal je v avtu s telepatom, ki je Kneza držal za levo roko. Sijajno je rešil telepat svojo nalogo. Natanko je našel morišče, ter morilno orodje in odkril je zločinca v neki sobi Rudlove vinarne v vili Alwies...“ To bi bil slučaj pasivne (trpne) telepatije. Vtisi prihajajo od zunaj.

V primeri z aktivno (tvorno) in v daljavo delujočo telepatijo je pač pasivna le igračkanje. Olhaver pripoveduje v svoji knjigi „Mrtvi živijo, lastni doživljaji“ zelo vznemirljiv slučaj iz obitelji nekega hamburškega pomorščaka. Oče se je bil odpeljal v Ameriko in se je nahajal že nekaj dni na visokem morju. Gospa in njene tri hčere so sedele popoldne doma pri mizi in šivale. Tedaj potrka nekdo razločno na vrata. Na „notri“ ne

odpre nihče. Torej je bila pa prevara. — Kmalu potrka zopet, in ker zopet na povabilo nihče ne vstopi, odpre eno dekle vrata; toda nikogar ni v pritličju. Med resnim pogovorom o tem, kar se je pripetilo, delajo dalje, ko potrka tretjič. Boječče odpre vnovič eno dekle, in ker zopet ni nikogar, se prestrašene s pogledi povprašujejo. Kaj pač to pomeni? Komaj sedijo vse zopet ob mizi, tedaj pade s stene na mizo velika očetova fotografija, ne da bi popustil žebelj ali pa se bil obroček zlomil. Mislimo si lahko, kako je bila družina iz sebe. Računa s tem, da je oče na morju umrl. V pisarno gredo poizvedovat po ladji, a ne morejo ničesar zanesljivo izvedeti — le, da so ladjo zajeli viharji. Že so prištevali očeta med mrtve, ko čez nekaj tednov dojde od njega iz Amerike pismo, ki v njem naznanja, da mu gre dobro in obenem pripoveduje doživljaje s poti. Enkrat da so se prebili skozi strašen vihar, med katerim ga je s toliko silo vrglo ob steno, da je obležal brez zavesti. V tem stanju da se mu je sanjalo, kako je prišel domov, trkal trikrat na vrata, imenuje dekle, ki je odprlo in ki se je pred njo skrila, in po tretjem trkanju da je iz nagajivosti vrgel sliko na mizo. — Odhaver stavi 100.000 mark za resničnost vseh pripetljajev, ki jih pripoveduje, in tisti dobi, ki mu dokaže goljufijo.

(Dalje prihodnjič.)

prijatelj: Darujte ob vsaki priložnosti kako malenkost za naš tiskovni sklad! Časopis brez denarja je isto kakor vojska brez orožja. Dajte, dajte četudi malo, saj date za dobro stvar, za ljudstvo, za prosveto, za boj proti izkoriščevalcem in škodljivcem našega ljudstva, za boj za ideale naše: Križ, plug in svobodo!

Uprava.

Tedenske novice

Slovesnost posvetitve presv. Srcu Jezusovemu, ki jo je obhajala „Dekliška zveza v Gornji Radgoni“ preteklo nedeljo, 10. septembra, je prav lepo iztekla. Ni prinesla le novega ognja plemenite verske vneme med naša dekleta, ampak je v precejšnji meri vspodbudno in poučno vplivala tudi na starše, ki svojih hčerk ne upajo ali vsled brezbriznosti ne marajo pripustiti v mladinsko društvo, pa tudi na mladeniče, ki jim ni za „pusto zabavo“. — Vič. g. župnik Gomilšek je v svojem cerkvenem govoru z vznesenim besedami slavil ljubezen božjega Srca do človeškega rodu, razložil vse prednosti, dobrote in milosti, ki jih bodo uživala dekleta, ker so se mu posebej posvetila, opisal je zgodovino razodetja presv. Srca ter konečno priporočal prav toplo, naj bi se mu posvečale naše družine. — Popoldanska akademija je s svojim bogatim sporedom — ta je bil vzrok, da je trajala od treh pa do osmih zvečer — zadovoljila občinstvo, ki je posojilnično dvorano napolnilo do zadnjega kotička. Bodrilne besede slavnostnega govornika — gosp. Gomilška — naj najdejo odmev v srcih deklet! Saj so prihajale iz srca, ki je vneto za mladino. Dejanja naj to dokažejo! Predvsem si je treba zapomniti, da se v društvu dekleta najbolje izobrazijo ter se s tem pripravijo na važno, odločujočo vlogo, ki jo igra žena v zasebnem in javnem življenju. — Igra „Zmaga najsv. Zakramenta“ je vse očarala. Globok vtis je napravila resna, pomenljiva verska vsebina. Igralci so se svoje vloge sijajno uživali, zlasti prodajalka, gdč. Elza pa gospa Sonnenschein. — Na koncu sta zastopnici ljutomerskih in križevskih deklet čestitali prirediteljicam k lepo uspeli slovesnosti ter želele gornjeradgonski dekl. zvezi obilo božjega blagoslova v nadaljnjem delovanju. Gostom iz Veržeja, Ljutomera, od Sv. Križa, Sv. Jurija ob Šč., iz Benedikta hvala prisrčna za obisk. — Posvetitev presv. Srcu naj ne bo zaključek v društv. gibanju naših deklet, ampak v varstvu božjem začetek novega, krepkega razmahal — r.

Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu razpisuje svoj novi tečaj, ki se prične s pričetkom novembra t. l. Šola ima zimski in letni oddelek. Zimski oddelek je namenjen, zlasti kmetijskim sinovom iz nevinorodnih krajev. Na šoli, ki je ena najstarejših kmetijskih šol v naši državi, so vse panoge kmetijstva zastopane v obsežnem šolskem gospodarstvu. Ako dovrši učenec celoletni in za njim pa drugi zimski tečaj, si pridobi v vseh panogah kmetijstva temeljito znanje. Zato priporočamo vstop v to šolo kar najbolje. Prošnje je vlagati do 20. septembra t. l. pri ravnateljstvu. Pogoji za sprejem so razvidni iz razpisa v našem listu in v 15. šte. letošnjega „Kmetovalca“.

Orlom, orlicam, društvom in muzikantom se vljudno naznanja, da gre I. izdaja kratkočasnih pesmi „Lisičica je zvit zver“ že proti koncu. Treba bo torej nove izdaje. Zato prosimo nove naročnike, da se takoj potom dopisnice oglašijo z natančnim naslovom, da vemo, koliko izvodov naj se tiska. Prodaja in razpošilja Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Cena 5 dinarjev brez poštne.

Kako pobija vlada draginjo se najlepše vidi iz izjave tajnika min. financ Popovića, ki je rekel, da bo vlada skrbela za to, da se žito iz države ne bo izvažalo, pač pa — moka. Vlada menda hoče s tem pripomoči velikim mlinom do zaslužka, v državi pa vsled te pametne politike ne bo ne žita, ne moke, ne kruha — ampak lakota in neznoša draginja. To so gospodarji naši bankirji.

„Vse za narod in državo“. Vse jugoslovansko časopisje se je zadnji čas

obširno bavilo z umazano zadevo Trboveljske premogokopne družbe, ki je v židovskih rokah. Ob času prevrata je dr. Žerjav pritiskal na te žide, da mora družba preiti v slovenske roke s tem, da se večina delnic proda Slovincem. Židje so prodali toliko, da so dr. Žerjav in njegovi prijatelji zaslužili 170 milijonov kron — družba pa je še nadalje ostala v nemških židovskih rokah. Zakaj glavno je, da se zasluži, in to je dr. Žerjav dosegel. Takim moralnim velikanom liže pete veliki del slovenske inteligence.

Sadje. Letos je obilo sadja, tako da, ga bo šlo mnogo v nič, ker na znatno kupčijo ni misliti. Zato je nujno potrebno, da se suši sadje v veliki meri. Drugo leto sadja gotovo ne bo. Sladkor in moka sta draga. Posušeno sadje bo zaželeno nadomestilo. Po nekod gospodarji pridno zidajo nove, brezdimne sušilnice. Kakor pri lanu, se tudi tukaj vračajo na staro nazaj in to čisto po lastni zdravi pameti, ker ne more se trditi, da bi na poklicanih mestih kaj v ta namen storili.

Novo slovenske podjetje se je ustanovilo pod imenom „Silvija izdelki“ in sicer čaj, dišave itd. v korist fonda za zavod slepcev v Sloveniji. Ker se odstopa gotovi del dobička fonda, da dobe naši reveži čim preje lastni dom, naprošamo javnost, da te izdelke povsod zahteva, katerih prvovrstnost je zajamčena. Istotako se naprošajo cenj. gg. trgovci, da imajo te izdelke v zalogi.

Lajbžurnal velecej. g. ministra Puclja omenja v svoji zadnji številki Njegovo ime ničmanj kakor 93 krat. Samo v noticah splošne vsebine kakor „Japonska reklama“ ali „za smeh in kratek čas“ in na zadnji strani med inserati manjka Njegovo ime. Dopisnik, ki je preštel, kolikokrat se to ime nahaja v Kmet. listu dostavlja, da se nahaja v vseh obstoječih sklonih torej: Puclj, Puclja, Puclju, Puclja pri Puclju, na Puclju, s Pucljem itd. No, gospod minister bo ta osebni kultus bogato poplačal! — (Da mu tudi mi malo pokadimo, prinašamo na drugem mestu članek „kdo dela draginjo“ — dopis iz dežele. Uredn.)

Celo srbskim listom se je začelo zdeti preneumno, kar uganja minister Puclj u Beogradu. Lista „Balkan“ in „Tribuna“ mu kadita precej smrdeče kadilo, ki dosega še samo njegovega duševnega očeta dr. Žerjava.

Strelovod. Kadarkoli napiše ubogi urednik kak članek. ki se bistveno razlikuje od dnevne hujskarije, ki samo razdira in ne pripomore k jedinstvenosti se najde kak duhovit politik, ki bodisi v „Taboru“ ali „Kmet. listu“ ali kje drugod včas pa tudi s privatnim pismom okrene urednika in pri tem menda misli, da bo trda urednikova glava mehkejša. To se zgodi, če se priobči kaka društvena vest kakega narodnega društva in ko je zadnjič izšel članek „Čuvajmo lastno hišo“ je nekdo čutil potrebo, da bi bilo moralnejšo pisati „Razderimo lastno hišo!“ ali podobno in da so samo Srbi krivi današnjih razmer itd. Potem bi ne bilo „centralistično!“ — Res, politične vzgoje je treba našemu ljudstvu in več širokoprsnosti. Proč s surovostjo v javnem in zasebnem življenju. Enkrat za vselej pa vsem: Dokler bo M. Str. imela dosedanjega urednika bo za trezno delo in za ureditev itak strašno razdrapanih razmer v ljudstvu in državi. Država nam bodi sveta svojina, saj država smo mi, a drugo je — vlada!

Nekdo je poslal v anonimnem pismu (priporočeno), oddano v Gornji Radgoni inserat z besedilom „Išče se župan“. Ker besedilo ne odgovarja principom našega lista in bi utegnilo tega ali onega kruto užaliti in ker je inseratno naročilo brez podpisa, smo pismu priloženi znesek po 120 K vložili v Obmejni tiskovni fond. Bog plačaj! Pa brez zamere!

Falzifikacije taksnih mark. Delegacija ministrstva financ objavlja uradno: Ker so se pojavili falzifikati taksnih mark (kolkov) v vrednosti 10 in 30 dinarjev emisije, ki velja v pokrajinah izven Srbije in Črne gore, je odredila Generalna direkcija posrednih poreza z razpisom št. 21.497/1922, da se vzameta te dve kategoriji

kolkov s 16. septembrom 1922 iz prometa in da s tem dnevom prestaneta veljati. Taksne marke teh dveh kategorij se zamenjavajo proti izpravnim taksnim markam do vstevšega 15. decembra 1922 po veljavnih predpisih.

Darovi Jugoslovanski Matici! Osobje kr. policijskega oddelka v Murski Soboti je izročilo zbirko iz meseca avgusta 1922 v znesku Din. 400.25. Podružnica v Murski Soboti izreka najtoplejšo zahvalo.

Eden najpametnejših slovenskih listov je na vsak način „Kmet. list“. V njegovih predalih je to sijajno dokazano. Take zlobnosti in vnebovpijoče laži se res kmalu ne najde. Besede Kmet. lista, naperjene na „M. Str.“ so obrnjene. V zadnji številki se zaletava v M. Str. in pisca uvodnika „Povratek dr. Šusteršiča“, kar ga je spravilo seveda iz tira, ker je članek zadel v — živo. V članku obrazložena izvajanja so pač dejstva, za slov. revolver-politiko zelo značilna. Vzdržujemo v polni meri trditev, da je povratek dr. Šusteršiča v veliki meri delo min. dvojčkov dr. Žerjav—Pucelj, katera pa kljub svojim izredno razvitim političnim in aferskim talentom nič pametnega ne napravita. Teren za streljanje kozlov se je prenesel iz triglavskega pogorja v ministerske kabinete. Brez dvoma je namreč, da bi dr. Šusteršič, kljub temu, da je njegova politična vest precej obremenjena — bil moralnejši od volovskih afer, Agro Merkurja, izvoznških in drugih takozvanih Panamaškandalov in bi kot minister (Žerjav-Puceljevih resortov) več koristil svojemu narodu in domovini, kakor sedanji aferaši. Pika.

Novi 10 dinarski novci ostanejo v prometu. Nedavno se je razširjala vest, da namerava Narodna banka vzeti iz prometa nove 10 dinarske bankovce, katerih je bilo izdano doslej 18 milijonov komadov. Novi bankovci so prav lično izdelani, imajo pa napako, da izgubljajo barvo, dokler se dobro ne osuše. To se dogaja tudi pri bankovcih drugih držav. Kakor javljajo sedaj iz Beograda, se novi bankovci ne vzamejo iz prometa.

Okrajni zastop v Gornji Radgoni. Namesto Antona Trstenjaka, ki je umrl, je imenovan za namestnika gerentu okrajnega zastopa v Gornji Radgoni Janez Lančič, klepar in posestnik v Gornji Radgoni in dosedanji prisednik gerentskega sosveta; za prisednika gerentskega sosveta pa je imenovan Alojzij Žitek, posestnik in župan v Hrastju-Moti.

Plačila takse na vozov. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Generalna direkcija posrednih poreza je dala razpisom šte. 20.473 z dne 17. avgusta 1922 glede plačila takse na vozove na vzmeteh (fedrih) sledeča nova pojasnila: Ker morajo biti vozovi na vzmeteh ali pa polfijakerski vozovi, je od tega tudi zavisno pobiranje takse in pobirati se mora v prvem primeru (navadni vozovi na vzmeteh) samo prijavna taksa, v drugem primeru (polfijakerski voz) pa prijavna in letna taksa.

Nova učna knjiga za petje. V založbi „Jug“ v Ljubljani, pred škofijo 21 izšla je te dni nova učna knjiga, katero je spisal dr. Pavel Kozina in ima naslov: Pevska šola za ljudske, meščanske, srednje in glasbene šole I. del. Cena broširanemu izvodu 9 Din.

Ceste iz gumija in stekla. V Londonu delajo ceste sedaj iz gumija in stekla. Veščaki trdijo, da trajajo gumijeve ceste petnajst let, toraj še enkrat več, kakor če so tlakovane z lesom. Inženjerji skušajo tlakovati še z drugim materialom kakor z železom, steklom in pluto. Steklo vporablja za ceste posebno na Francoskem. Površina takih cest je hrapava. Ceste iz stekla so izvanredno trpežne.

Dopisi.

Slamnjak. Posestniku Jožefu Potočnik je v nedeljo 10. t. m. pogorelo vso gospodarsko poslopje s krmom in orodjem. Zgorela je tudi ena krava, ki je niso mogli rešiti, dasi je gorelo popoldne in je bilo mnogo ljudi.

Ljutomer. Poverjenišvo invalidne organizacije v Ljutomeru priredi v nedeljo 17. sept. v Sršenovem logu veselico ob 3. uri popoldne. Na sporedu je vinska trgatav z raznimi drugimi zabavami. Zvečer ob 8. uri kino predstava: „Vojska pri Grodeku.“ Ker je čisti dobiček namenjen najbednejšim invalidom se vabijo k obisku vsi stanovi brez razlike. Svira godba Svetinjska. Odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda, ki je bila ustanovljena pri nas že pred vojno in ki je tistikrat že pridno delovala, je tekom minulega vojnega meteža svoje delovanje skoraj prekinila. Sklical se je zato minulo nedeljo občni zbor in bil izvoljen novi odbor pod predsedstvom gospoda Matije Domajnko, ki je bil že svojčas njen vnet član. Ker ima Družba namen delati na narodnem polju in predvsem reševati našo slovensko deco v zasedenem ozemlju s tem, da ista podpira tamkajšnje slovenske šole, upa vodstvo podružnice, da se jo podpira in v očigled nesramnemu, a neumornemu delovanju nemškega Schulvereina na naših tleh krepko z Družbe sodeluje.

Sadje se sme carine prosto prevažati preko meje. Nekateri carinski uradniki pa kljub temu iztirjujejo od prevoza sadja visoko carino. Tako je na primer vodja carinarne v Ceršaku ob Muri še do 7. t. m. zahteval carino od svežih sliv in jabolk po 10 dinarjev od 100 kg. Po katerem tarifu in naredbi je neki računal g. carinik carino za sadje in v katero kaso je shranil inkasirane svote? Prosimo finančno oblast za pojasnilo.

Ljutomer. Ljutomer je, kar se tiče uradniških plač, postavljen v 5. plačilni razred. Ako motrim tržne cene mariborske, ljubljanske in zagrebške, je Ljutomer glede tržnih cen na višku draginje. Tu prodajajo mesarji meso kilo po 56 kron. Drv metar stane 500 do 600 kron. Pa da bi jih bilo še za dobiti. Treba jih je voziti iz 18 km oddaljenega sv. Tomaža. Tako da stane meter 84 cm dolgih polen 700 kron, ki pa še niso bukova ampak mešana. Čas bi že bil, da bi kdo tega odvetnika Kranjza postavil na pranger. Ta človek, ki nima nič lastnih otrok, je prvi veleposestnik v okraju. Ima nad 360 oralov šum in tako on diktira cene drvam. Tudi je lastnik parnega umetnega mlina, tako da on in Kukovec, ki ima tudi parni umetni mlin, odločujeta cene moki. Nularco prodajata po 28 kron kilo. Čudim se, da tukajšno uradništvo to odiranje tako potrpežljivo prenaša. Pa saj se tukajšnji veletrgovci spoznajo, kje in kako je treba mazati, da njihove štacunske vrata ne škripljejo tako da bi se to nazgor slišalo. Kako je toraj mogoče uradništvo in penzionistom stanu primerno izhajati pri tej neznosni draginji?

Boreci. V zadevi tukajšnje opekarne je dobilo uradništvo od merodajne strani pojasnilo, da sloni notica o slabih plačah na netočnih podatkih. Dopisnik dobi odgovor po pošti in prosimo, da se nam v

bodoče poroča le čista, neskvarjena resnica, ker le z resnico in pravico je mogoča uspešna borba proti krivici. — O stvari sami pa poročamo več prihodnjič.

Gospodarstvo

Vrednost denarja.

1 dolar	=	320—340—	K
1 zlatnik (cekin) =		800—820—	K
1 lira	=	11—12.25	K
1 engl. funt	=	1100—1200—	K
1 ogrska krona =		24	vinarjev.
1 franc. frank	=	22—23.50	K
1 nemška marka =		56	vin — 80 K
1 češka krona	=	0.45—5.50	K
1 n.-a. krona	=	10.45—10.50	v.
1 švicarski frank =		49 do 50	kruna.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

(Od 8. do 17. septembra.)

Dela na razstavnem prostoru so pri koncu. Razstava je otvorjena. Gledalci naravnost presenetijo krasno in umetno izdelani paviljoni na vrtu Dijaškega doma. Omenimo naj le umetniški izvršeni paviljon za vrtnarsko razstavo, ki bi vsakemu mednarodnemu velesejmu delal čast. Razen tega je še osem krasnih paviljonov, kjer se bodo prodajala okrepčila, razstavila vina in likerji, slaščice itd. Nad vse originalna bo kmečka hiša, ki prestavi obiskovalce iz živahnega mestnega vrvenja v mirno zatišje kmečke hiše. V bivšem otroškem vrtu je pisarna razstavnega odbora, razstava vin in vajeniških del, ter policijska stražnica. V bližini je paviljon Rogoške Slatine, kjer bo „izviral“ zdravilni „Donatijev vrec.“ V telovadnici dekliške meščanske šole, ki meji na razstavni prostor, bo nameščena razstava slik umetniškega kluba „Grohar“.

Ker je Götzova dvorana premajhna za vse prijavljene razstavljalce, je moral razstavni odbor dograditi na Götzovem dvorišču še posebno lopo, kjer bodo nameščeni razstavni produkti, kakor težki vozovi, kamnoseška dela, razni stroji itd. Že iz tega je razviden velik napredek od lanske razstave.

Fotografiranje na razstavi. Kakor lani je tudi letos preskrbel razstavni odbor za to, da lahko dajo razstavljalci svoje prostore fotografirati po oficijelnem fotografu. Posnelo se bo tudi živahno življenje na razstavišču ter bodo te umetniško izdelane razglednice posetnikom razstave pri prodajalcih na razstavišču proti mali odškodnini na razpolago. Event. čisti dobiček je namenjen za „Vajeniški dom“. Vsako fotografiranje razstavnih prostorov brez predhodnega odobrenja razstavnega odbora je strogo prepovedano.

Oficijeni razstavni katalog vsebuje razen podatkov o razstavi vse, kar je za posetnika obrtne razstave, ki je v mestu tuj potrebno. Pri točnem seznamu razstavljalcev in razstavnih predmetov bo naveden tudi natančen naslov, tako, da bo katalog dober orijentacijski pripomoček za vse industrijalce, obrtniške in trgoveške kroge, nič manj pa tudi za obiskovalce, ki se zanimajo za našo narodno gospodarstvo in gospodarski razvoj ob naši severni meji.

Stanovanjski odsek razstavnega odbora preskrbi vsem zunanjim obiskovalcem prenočišča, ter bo ves čas razstave vršil permanentno službo. Pri prijavi naj se navede število sob oziroma postelj in za katero dobo.

Prostori za lepake. Na razstavnem prostoru je še več sten, ki so na razpolago za reklamne lepake. Interesentje naj se oglase v pisarni na razstavnem prostoru, kjer dobe natančnejša pojasnila in navodila.

Poljedelci najdejo na „Pokrajinski obrtni razstavi“, ki se vrši v Mariboru od 8. do 17. septembra poleg industrijskih in obrtnih izdelkov, vse kar rabijo za svoje gospodarstvo in bo ta razstava najboljša prilika za nabavo raznih gospodarskih potrebščin, poljedelskih strojev, raznega orodja in drugega vsakovrstnega blaga. Legitimacije, s katerimi ima vsak obiskovalec pravico do polovične vožnje na vseh progah v naši državi, se dobe pri vseh obrtnih društvih, večjih trgovinah itd., ter pri razstavnem

odboru v Mariboru, ter stanejo samo 5 dinarjev. Poljedelci ne zamudite ugodne prilike.

Za vinogradnike je letošnja razstava ne glede na vinsko razstavo še posebno zanimiva, ker je na njej prvič razstavljena nova stiskalnica za sadje in grozdje, izum slovenskega vinogradnika g. Rudla. Stiskalnica je urejena tako, da stiska neprestano s poljubno težo od 10 do 10.000 kg. Doslej je bila v rabi domača stiskalnica na vzvod. Ta stiskalnica je vsled marsikaterih prednosti, uspešno klubovala raznim novotarijam, ki se niso mogle udomačiti. Bistvo njene posebne uporabnosti obstoja: 1. v vzvodu, 2. pa v prosto viseči obremenitvi „drevesa“, ki učinkuje s pomočjo listne teže v dvojnem oziru; elastično (gibčna) in neprestano. Ta stiskalnica (domača preša na vzvod) pa ima samo eno hibo: za njeno zgradbo je treba veliko lesa in veliko prostora. Gospod Rudl je prednosti stare stiskalnice uporabil z velikim uspehom v novem sestavu svojega izuma. Stiskalnica g. Rudla je v svojem bistvu še bolj elastična nego stara preša, hkrati pa deluje s pomnoženo silo, ne da bi rabila toliko prostora, kakor njena prednica. Možnost pritiska je odvisna od poljubne vpostavitve vzvoda. Morebitna popravila lahko izvrši vsak tesar. V tej okolnosti leži brez dvoma največja prednost Rudlove stiskalnice. Pri drugih železnih konstrukcijah, mora popravljati mehanik, kar pri novi stiskalnici ni potrebno. V ostalem pa si si naj ogleda vsakdo, ki se za stvar zanima, to stiskalnico na obrtni razstavi, kjer bo zainteresentom pod posebno streho na vpogled.

Vrtnarski oddelek. Odbor je nakazal vsem vrtnarjem razstavljalcem zahtevani prostor na razstavi vrtnih pridelkov. Do 7. septembra zvečer morajo biti dodeljeni prostori popolnoma urejeni. Do nedelje dne 3. septembra naj se vpošljejo oziroma oddajo v pisarni razstavnega odbora sezname razstavnih rastlin s pravilnimi latinskimi ozir. slovenskimi imeni. Po teh imenikih bo preskrbel odbor na stroške razstavljalcev enotne napisne tablice. V nedeljo dne 3. septembra ob 9. uri se vrši na razstavnem prostoru važna odborova seja h kateri so vabljeni tudi razstavljalci, ki niso odborniki.

Ali sem poravnal naročnino?

Pravo originalno
Erenyi
„DIANA“
francosko vinsko žganje

Je najboljšo hišno zdravilo, neobhodno potrebno v vsaki hiši.

Porablja se: Kot kosmetično las, kot ustna voda, kot sredstvo za drgnjenje proti revmatizmu, kot zobne kapljice itd. itd.

Navodilo za porabo je priloženo vsaki steklenici.

Mala steklenica Din 6
Srednja „ Din 16
Velika „ Din 32

Dobiva se povsod

Varujte se cenejših ničvrednih ponaredb!

Glavno zastopstvo za celo Jugoslavijo:
Jugopharmacija d. d. Diana
oddelek Zagreb. Prilaz 12.

Preprodajalci dobijo velik popust.
Zahtevajte cenik!

(Oblastveno zavarovano!)

Proda se

parna mlatilnica z 4—6 konjskimi silami v jako dobrem stanu po zelo nizki ceni. Več pove Jakob Štuhec, župan v Stari-novi vasi, p. Križevci.

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in druge deželne pridelke kupuje in prodaja Andrej Oset Maribor, Aleksandrova cesta 57. - Telefon št. 88

Nove sode

proda
Damiš, Sv. Lenart Slov. gor.

Hranilnica in Posojilnica v Radincih deluje z uspehom ob meji! r. zadr. z neom. z.